

L'Arxiu Llätzer ingressa a l'Arxiu Comarcal del Solsonès (I)

El Departament de Cultura de la Generalitat adquireix aquest important Arxiu de més de 600.000 fotografies que passen a formar part dels fons de l'Arxiu Comarcal del Solsonès

Llàtzer Albets amb la càmera davant la catedral (ACS / Arxiu Llätzer)

L'Arxiu Llätzer -format per més de 600.000 unitats fotogràfiques i alguns documents en paper- ha ingressat a l'Arxiu Comarcal del Solsonès després de la seva compra per part del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Ara s'obrirà una nova etapa en el seu tractament i s'aplicaran els estàndards arxivístics per a la seva classificació i ordenació, tot i que ja es parteix de la meritòria tasca que, en aquest aspecte, ha portat a terme Josep Albets.

Es tracta d'un arxiu estratègic per seguir la vida de la ciutat i comarca des de la segona meitat del segle XX fins a inicis de l'actual centúria. La crònica ciutadana d'aquests anys es veurà molt enriquida tant en l'àmbit més públic com en l'àmbit més privat. Així, són molts els solsonins que hi apareixeran, ja sigui en el seu bateig, comunió o casament; generacions i generacions de solsonins hi són presents.

L'Arxiu Comarcal del Solsonès multiplicarà per tres el nombre d'unitats fotogràfiques i s'aproparà al milió d'unitats fotogràfiques. L'Arxiu Llätzer enllaça i, en cert sentit, és continuador de l'Arxiu Vicens; com a nota curiosa volem assenyalar la coneixença entre Llätzer Albets i Josep Maria Vicens i algunes trobades que havien tingut en què la fotografia hi havia estat ben present.

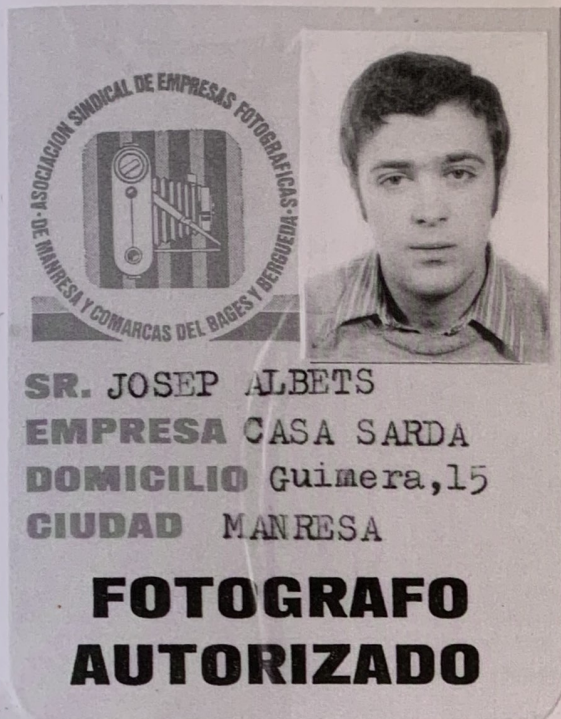
L'establiment fotogràfic Llätzer de la ciutat de Solsona ha estat un referent pels solsonins al llarg de la segona meitat del segle XX. Està format per les fotografies de Llätzer Albets -el fundador de la nissaga-, els seus fills Josep i Antònia i Conxita Moreno, esposa de Josep Albets.

Llàtzer Albets Vila, l'iniciador de la nissaga de fotògrafs, va néixer a Castellar de la Ribera i, més tard, es va traslladar a Solsona, a la partida de Sant Pere Màrtir. La seva mare havia quedat vídua ja feia anys i va haver de fer-se càrrec de la família. Llätzer Albets havia treballat a la farinera Moles i al Jutjat però, sempre, va destacar per la seva habilitat en les qüestions tècniques: podia arreglar tant un rellotge com un motor. El trasllat al carrer Sant Miquel Petit, núm. 6 va tenir lloc amb motiu del seu casament i, en aquesta adreça, va néixer el negoci familiar i la seva afició

Carnet de corresponsal de premsa de Llätzer Albets (ACS / Arxiu Llätzer)

Carnet professional de Josep Albets (ACS / Arxiu Llätzer)

Foto familiar al santuari de Sant Ramon (ACS / Arxiu Llätzer)

per la fotografia va acabar sent el seu ofici. Tot i ser autodiàctica va tenir dos suports importants, un a l'establiment ca l'Arpí de Barcelona i, l'altre, a cal Masana de Manresa, al carrer del Born, número 13. També va ser corresponsal per l'Agència Europa Press i les seves fotografies es van publicar en diferents mitjans de comunicació.

La fotografia sempre va ser ben present en la seva vida familiar. Els actes públics, les bodes o altres esdeveniments tenien l'horari que tenien i això va fer que la fotografia fos viscuda pels seus fills ja de ben petits, i va tenir continuïtat amb l'Antònia i el Josep. Aquest darrer, va ampliar els seus coneixements a la casa de fotografia Sardà del carrer Guimerà, 15, de Manresa.

La documentació fotogràfica que ha ingressat abraça des de l'any 1949 a l'any 2012. L'inici de l'activitat professional, tanmateix, cal situar-lo a l'any 1952. El fons està format majoritàriament, per fotografies en negatiu de pas universal i algunes, molt poques, en positiu. En alguns casos, els menys, també tenim plaques de vidre (6x9) i plaques de cel·luloide (6x9) o (9x12). En els darrers anys ens apareixen fotografies digitals.

La seva actual estructuració segueix diversos grups i, en cadascun d'aquests, un ordre cronològic. Els apartats són: *Reportatges*

varis, Actes socials, Temes monogràfics i altres i Col·lecció de fotografies i formats especials. La vida social de Solsona, però també de la comarca, queda reflectida a través de milers i milers d'imatges que recullen aspectes tan variats com les caramelles de Sant Climenç, la inauguració i benedicció de ca la Sensades, el nomenament de Josefina Ribera Bonaplata com a filla predilecta de Solsona, la festa de la Clavellineta, concerts i actes de l'Orfeó Nova Solsona, el Carnaval o bé la Fira de Sant Isidre, però, també molts i molts altres, com la Coronació de la Mare de Déu del Claustre o la construcció de la indústria TRADEMA. Sense tenir un títol o una acreditació podem afirmar que va ser el fotògraf oficial de Solsona durant anys.

En definitiva, el fet que aquest arxiu ingressi a l'Arxiu Comarcal del Solsonès és una aportació molt significativa i rellevant per a la història gràfica de Solsona i el Solsonès a la segona meitat del segle XX.

Tatiana
nadons

Passeig Pare Claret 12 Solsona
973 481326 | tatiana@pelepujol.com

L'Arxiu Llätzer ingressa a l'Arxiu Comarcal del Solsonès (II)

(ACS / Arxiu Llätzer)

En aquesta segona part de l'article volem assenyalar alguns aspectes importants referits a la gestió d'aquest fons documental, però, també ens referirem a aspectes sobre l'accés o la difusió.

L'ingrés de l'Arxiu Llätzer té unes característiques que el fan especial i li atribueixen un seguit de particularitats pel que fa a les pautes que s'hauran de seguir en el seu tractament arxivístic. El seu embalum, el fet que pràcticament tot el fons estigui format per negatius i el fet de tractar-se d'un fons de fotògrafs professionals condicionaran la nostra actuació. Tots aquests elements, amb altres més generals, determinen els aspectes que ens han de portar a la gestió del mateix. Ens referim a la seva ordenació, classificació, arxivament i a la seva accessibilitat.

(ACS / Arxiu Llätzer)

Història

Arxiu Comarcal del Solsonès

(ACS / Arxiu Llätzer)

El procés de classificació i ordenació seguint els estàndards arxivístics –per sort, comptem amb una valuosa tasca prèvia que al llarg d'anys ha portat a terme Josep Albets documentant les fotografies- anirà en paral·lel a determinar quines imatges són de lliure accés, d'accés restringit o bé no són accessibles. Ara, s'enceta una tasca immensa i llarga però, alhora, engrescadora, com és endinsar-nos en el passat de Solsona i la comarca a través del testimoni i els ulls de Llätzer, Josep, Antònia i Conxita. La seva col·laboració és i serà fonamental en aquest procés. Fins que aquesta tasca no s'hagi pogut dur a terme, la seva accessibilitat quedarà restringida pel públic en general.

L'Arxiu que ens ha arribat reflecteix l'activitat professional de l'establiment Llätzer però, també, l'interès per la vida de la ciutat i els esdeveniments i els canvis que s'hi anaven produint. Fem un breu recorregut a través d'una petita mostra que us mostrem en aquest reportatge.

Esmorza amb el
Celsona

973 48 17 19
info@celsona.com

(ACS / Arxiu Llàtzer)

	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS
	ARA també en directe per Internet		www.22cabletv.com i al canal Youtube -		Vols fer TV? Truca'ns (636.799.360)		
	I AQUESTA SETMANA... Ple Ajuntament Solsona Reordenació del mercat			08:00 - Inici emissió Matinal infantil És Notícia + Celsona	08:00 - Inici emissió Matinal infantil És Notícia + Celsona	08:00 - Inici emissió Matinal infantil És Notícia + Celsona	08:00 - Inici emissió Matinal infantil És Notícia + Celsona
08:15 - 08:45	Notícia+Celsona		Notícia+Celsona	Reportatges 22TV	Reportatges 22TV	Reportatges 22TV	Reportatges 22TV
08:45 - 09:00	Zona Infantil (entreteniment)		Zona Infantil (entreteniment)	Descobrint	Descobrint	Descobrint	Descobrint
09:00 - 10:00	Espai Clips (so global)		Espai Clips	Espai Clips (so global)	Espai Clips (so global)	Espai Clips (so global)	Espai Clips (so global)
10:00 - 11:00	Descobrint		Descobrint	Descobrint	Descobrint	Descobrint	Descobrint
11:00 - 12:00	Notícia+Celsona		Notícia+Celsona	És Notícia+Celsona	És Notícia+Celsona	És Notícia+Celsona	És Notícia+Celsona
12:00 - 13:00	Cuines amb TAURUS		Cuines amb TAURUS	El Solsonès CUINA	El Solsonès CUINA	El Solsonès CUINA	El Solsonès CUINA
13:00 - 13:30	Cinema de tarda		Cinema de tarda	CAT-músic (catalans)	CAT-músic (catalans)	CAT-músic (catalans)	CAT-músic (catalans)
13:30 - 14:00	Youtubers		Youtubers	Tarda de cinema	Tarda de cinema	Tarda de cinema	Tarda de cinema
14:00 - 14:15	Dibuixos animats		Dibuixos animats	Youtubers	Youtubers	Youtubers	Youtubers
14:15 - 14:30	Reportatges 22TV		Reportatges 22TV	Dibuixos animats	Dibuixos animats	Dibuixos animats	Dibuixos animats
14:30 - 15:00	Sol-Sones (clips locals)		(clips locals)	Reportatges 22TV	Reportatges 22TV	Reportatges 22TV	Reportatges 22TV
15:00 - 17:00	Emocions TV		Emocions TV	Sol-Sones (clips locals)	Sol-Sones (clips locals)	Sol-Sones (clips locals)	Sol-Sones (clips locals)
17:00 - 17:15	Descobrint		Descobrint	Emocions TV	Emocions TV	Emocions TV	Emocions TV
17:15 - 18:00	Emocions (cultura)		Emocions	Descobrint	Descobrint	Descobrint	Descobrint
18:00 - 19:00	És Notícia+Celsona		És Notícia+Celsona	Emocions (cultura)	Emocions (cultura)	Emocions (cultura)	Emocions (cultura)
19:00 - 19:30	El Solsonès CUINA		CUINA Solsonès	És Notícia+Celsona	És Notícia+Celsona	És Notícia+Celsona	És Notícia+Celsona
19:30 - 20:15	Nit de pel·lícula		Nit de pel·lícula	El Solsonès CUINA	El Solsonès CUINA	El Solsonès CUINA	El Solsonès CUINA
20:15 - 20:30	Youtubers		Youtubers	Nit de pel·lícula	Nit de pel·lícula	Nit de pel·lícula	Nit de pel·lícula
20:30 - 21:00	PLE SOLSONA		PLE SOLSONA	Youtubers	Youtubers	Youtubers	Youtubers
21:00 - 21:15	Música en concert		Música concert	En sèrie	En sèrie	En sèrie	En sèrie
21:15 - 21:30				PLE SOLSONA	PLE SOLSONA	PLE SOLSONA	PLE SOLSONA
21:30 - 23:00				Música en concert	Música en concert	Música en concert	Música en concert
23:00 - 23:30							
23:30 - 00:00							
00:00 - 01:00							